

A la democràcia espanyola li manca la pluralitat necessària. En la segona part de l'article, que publicarem la setmana vinent, Vicenç Navarro mostra altres casos en què també existeix una clara manca de diversitat ideològica en els mitjans d'informació

VICENÇ
NAVARRO

CATEDRÀTIC POLÍTIQUES
PÚBLIQUES (UPF)

Existeix autèntica democràcia en el nostre país? (1)

A primera vista, la pregunta que apareix en la capçalera d'aquest article sembla una provocació. Com pot dubtar-se que en el nostre país hi hagi una democràcia? Sí, n'hi ha. No hi ha dubte que tenim una democràcia. Els qui hem viscut i sofert una dictadura sabem que avui a Espanya hi ha una democràcia. Si algú truca a la teva porta a primeres hores del matí, saps que és un veí que demana ajuda; no la Gestapo espanyola (que s'anomenava la Brigada Político-Social) que ve a detenir-te per dur-te a la tortura i a la presó per tenir unes idees contràries al règim dictatorial. Així doncs, des d'aquest punt de vista, tenim democràcia. Però del que la majoria de la ciutadania pot ser que no sigui plenament conscient és del grau de limitacions que existeix en la nostra democràcia. La nostra és una democràcia enormement limitada i incompleta. I crec que puc parlar amb una certa autoritat perquè he viscut en diversos països democràtics durant el meu llarg exili.

sobre aquell tema que va contribuir a posar roents les tensions nacionalistes tant de la perifèria com del centre d'Espanya. Una vegada més, els temes identitaris que ocupen la major atenció mediàtica de la intel·lectualitat catalana i castellana (que la constitueixen en la seva gran majoria persones de procedència de classe alta i mitjana alta) van acaparar l'atenció a costa dels temes laborals i socials. En realitat, durant aquelles setmanes on tant es va escriure sobre el document de Fernando Savater, diversos fets socials i laborals alarmants que es-

En un país on la majoria es defineix com de centreesquerra i d'esquerra, les veus d'esquerra són minoritàries en els mitjans de comunicació; una democràcia forta exigeix diversitat d'opinions

taven ocorrent a Europa, a Espanya i a Catalunya (com la decisió del Tribunal Suprem Europeu que permetia que empreses de l'Est d'Europa poguessin instal·lar-se a Espanya i a

Un dels indicadors d'això és l'escassa diversitat ideològica que existeix en els mitjans d'informació i persuasió existents en el nostre país. Una democràcia forta i vital exigeix una autèntica diversitat d'opinions que reflecteixin la diversitat ideològica present en el país. Doncs bé, tal diversitat és molt limitada en els mitjans d'informació més importants del país. En un país, Espanya, on la suma dels vots als partits de centreesquerra i d'esquerra ha estat molt superior als vots als partits de centre i de centredreta; i en un país, Espanya, on la majoria de la població es defineix de centreesquerra i d'esquerra, les veus d'esquerra són minoritàries en tals mitjans. No solament les veus, sinó els temes. I això passa també a Catalunya, un país petit on tothom es coneix. En realitat, la falta de tradició democràtica de tals mitjans és el problema més gran que tenen la democràcia espanyola i la democràcia catalana.

Cito un exemple que és indicatiu del que dic. Fa alguns mesos vaig escriure un article en el qual analitzava la temàtica coberta pels articles publicats en les pàgines d'opinió dels diaris de major venda a Catalunya.

En el meu article mostrava el gran predomini que tenien en tals pàgines d'opinió els temes identitaris a costa dels temes laborals i socials. Així, tals pàgines d'opinió havien inclòs un gran nombre d'articles crítics amb el document signat pel catalanòfob Fernando Savater i amics, que denunciava la suposada persecució del castellà a Catalunya. Tal document contenia molts errors fàcils de rebatre. Amb un parell d'articles d'opinió tal document es podria haver mostrat pel que era: un al·legat nacionalista espanyol amb escassa credibilitat. Doncs no, hi va haver quaranta-dos articles d'opinió

Catalunya, pagant als seus treballadors salaris de l'Est d'Europa en lloc de salaris espanyols) van romandre ignorats en les pàgines d'opinió de tals diaris. Cap d'aquests temes no va contaminar les pàgines d'opinió dels majors diaris del país (tant de Catalunya com d'Espanya). Va ser aquesta falta d'equilibri en els temes coberts per les pàgines d'opinió que em va motivar a escriure un article en què denunciava la falta d'atenció als temes socials i laborals. I, encara que era un article d'opinió, vaig documentar tal falta d'equilibri en tals mitjans on els temes identitaris tenen molt major espai que els temes socials i laborals. I ho vaig enviar a tals diaris per a la seva publicació. Era conscient que l'article implicava una crítica de tals diaris. Ara bé, confiava que ho publicarien com a conseqüència del seu compromís democràtic i d'obertura a la crítica. Doncs bé, em vaig equivocar. D'un en un, cada diari m'ho va rebutjar. I un d'aquests, *El Periódico*, em va passar la notícia que el director, el Sr. Rafael Nadal, havia donat instruccions al cap d'Opinió, el Sr. Carlos Pastor,

La majoria de la ciutadania pot ser que no sigui plenament conscient del grau de limitacions existents en la nostra democràcia, enormement limitada i incompleta

que «a partir de ahora sus artículos no tendrán cabida en nuestro diario». I així ho tinc escrit, amb data i signatura. Vaig demanar explicacions que, com calia esperar, tal director ni es va dignar a contestar. He de reconèixer que tal carta i la seva contundència em van preocupar, no solament com escriptor, sinó com a ciutadà que ha lluitat tota la vida perquè tinguem democràcia en el nostre país. ●